

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-412/18-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Gordane Marušić-Babić predsjednice vijeća, Biserke Kalauz i Mire Kovačić, članica vijeća, te više sudske savjetnice Blaženke Drdić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21, kojeg zastupa [] dipl. iur., po generalnoj punomoći, protiv tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, uz sudjelovanje zainteresirane osobe Grada Koprivnice, Zrinski trg 1, Koprivnica, kojeg zastupa opunomoćenik [] [] radi utvrđivanja infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta, u sjednici vijeća održanoj 5. veljače 2020.

p r e s u d i o j e

I Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje djelomičnog rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, klasa: UP/I-344-03/17-11/2387, urbroj: 376-10-18-11 od 30. kolovoza 2018.

II Nalaže se tužitelju da zainteresiranoj osobi naknadi trošak upravnog spora u iznosu od 3.125,00 kn u roku od 15 dana od primitka ove presude, dok se u preostalom dijelu zahtjev odbija.

III Ova će se presuda objaviti u „Narodnim novinama“.

Obrazloženje

Osporavanim rješenjem tuženika u točki I. izreke utvrđeno da je tužitelj (HT) infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se na dan donošenja ovog djelomičnog rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Grada Koprivnice prema evidenciji Općinskog suda u Koprivnici, Zemljišnoknjižnog odjela Koprivnica dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta podzemne i nadzemne EKI, JLS Koprivnica, br. 9/18 od 22. siječnja 2018. (dalje: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu u količini, vrsti i prostornom položaju EKI sastavni dio ovog rješenja. Prema točki II. izreke količinu i vrstu EKI iz točke I. i II. rješenja čine trase kabelaške kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu.

U točki III. izreke utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz točke I. i II. rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji zemljišnoknjižnog odjela

Koprivnica ili podržno Odjelu za katastar nekretnina Koprivnica, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra-javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta ("Narodne novine", broj: 152/11., 151/14. i 95/17.). Točkom IV. izreke utvrđuje se da Grad Koprivnica ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta od 10. kolovoza 2018., odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I. u korist Grada Koprivnice ukoliko je ista nastupila nakon 10. kolovoza 2018., prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Koprivnica dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra-javnoj aplikaciji. Pod točkom V. izreke rješenja obvezuje se tužitelj u roku od 8 dana od primitka tog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz ovog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i Gradu Koprivnici.

U točki VI. izreke rješenja obavezan je HT u roku od 10 dana od primitka rješenja platiti Gradu Koprivnici naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu godinu, a svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta se plaća u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena, dok se u točki VIII. izreke Grad Koprivnica obvezuje omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz točke I. ovog rješenja.

Tužitelj je pokrenuo upravni spor zbog svih razloga iz članka 66. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.-dalje: ZUS). U tužbi u bitnome navodi da je tuženik pokrenuo postupak utvrđivanja infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta prema članku 28. i 29. Zakona o elektroničkim komunikacijama ("Narodne novine", broj: 73/08., 90/11., 133/12., 80/13., 71/14. i 72/17.-dalje: ZEK) pogrešno polazeći od predstave da Grad Koprivnica i on po ovom pitanju nemaju regulirane odnose iako su dana 29. prosinca 2010. sklopili Ugovor o osnivanju prava služnosti na javnim površinama, temeljem kojeg se on koristi nekretninama zainteresirane osobe u svrhu gradnje i polaganja EKI te podmiruje Gradu ugovorenu naknadu za služnost. Ističe da je po izdanom računu već podmirio ugovoreni iznos naknade za služnost za cijelu 2018. godinu. Smatra da je tuženik pogrešno zaključio da taj ugovor više ne proizvodi pravne učinke te je time pogrešno razriješio prethodno pitanje i zbog toga nepravilno primijenio odredbu članka 2. stavka 1. točke 21. ZEK-a i članka 8. stavka 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta ("Narodne novine", broj: 152/11., 151/14. i 95/17.-dalje: Pravilnik). Ukazuje na odredbe Zakona o obveznim odnosima (članak 212. stavak 1. i 3.), te detaljno obrazlaže zbog čega smatra da je otkaz ugovora sadržan u izjavi Grada od 16. srpnja 2018. bez pravnog učinka i da navedenom izjavom ugovor nije prestao. Ističe da je tuženik propustio raspraviti pravnu prirodu ugovora o služnosti vezano za okolnost radi li se uopće o ugovoru koji može prestati otkazom, te u bitnom ponavlja svoje shvaćanje da u konkretnom slučaju nije predviđena mogućnost otkaza, imajući u vidu obveznopravnu i stvarno pravnu prirodu tog ugovora. Naglašava da je u trenutku sklapanja ugovora utvrđeno pravo služnosti do sporazumnog raskida ugovora, jer nije bilo moguće točno procijeniti niti odrediti rok u kojem će se izvršavati predmetna služnost, a koji sporazum nije uslijedio, te da Grad nema pravo jednostrano otkazati ugovor u bilo koje doba i to bez obrazloženja jer to nije spojivo sa statusom koji je za EKI i djelatnost sa EKI-jem uređen posebnim pravnim uređenjem. Smatra da se u svakom slučaju ne radi o ugovoru sklopljenom na neodređeno vrijeme u smislu članka 212. Zakona o obveznim odnosima kojeg bi Grad imao pravo jednostrano otkazivati. Nadalje smatra da je tuženik povrijedio navedene odredbe ZEK-a i Pravilnika i time što ga je obvezao da za isto vremensko razdoblje, pored plaćene naknade za služnost kumulativno plaća i naknadu za pravo puta, a kako je to riješeno u točki IV. izreke osporenog rješenja. Ponavlja da je Gradu nesporno podmirio naknadu po sklopljenom ugovoru u služnosti, koja prema

članku 21. stavku 1. točki 21. ZEK-a i članku 8. stavku 4. Pravilnika ima prednost. Predlaže da Sud tužbeni zahtjev usvoji, te nakon što utvrdi da je otkaz ugovora o osnivanju prava služnosti neosnovan, poništi osporeno rješenje tuženika.

Tuženik u odgovoru na tužbu osporava razloge tužbe u cijelosti. Navodi da je u postupku u kojem je doneseno osporeno rješenje uzeo u obzir dosadašnje pravno shvaćanje suda, između ostalog i iz presude poslovni broj: UsII-130/17, na koju se tužitelj poziva, a u kojoj je sud zauzeo stav da prije nego je ugovor u služnosti tužitelja i zainteresirane osobe raskinut nema mjesta ove odnose u istoj pravnoj stvari rješavati sukladno odredbama ZEK-a, zbog čega je osporenim rješenjem naknada za pravo puta određena tek od dana kada je ugovor među strankama prestao. Smatra da s obzirom da je ugovor otkazan pozivom na članak 212. stavak 1. i 3. Zakona o obveznim odnosima i prestao važiti prije donošenja osporavanog rješenja, nije bilo razloga da ne riješi ovu pravnu stvar. Ostaje kod navoda iz obrazloženja rješenja da je zasnivanje prava puta u smislu ZEK-a teret na nekretnini, koji nastaje izravnom primjenom pravne norme na činjenično stanje, a što proizlazi iz članka 28. stavka 1. ZEK-a. Ističe da je u postupku nesporno utvrđeno da je tužitelj ispunio uvjete iz te odredbe te da je pravo puta na predmetnim nekretninama stekao temeljem zakona izravno, a u provedenom postupku se utvrđivala količina i vrsta njegove infrastrukture te visina naknade za pravo puta koju je obvezan plaćati vlasniku nekretnine. Navodi da je zainteresirana osoba pokretanjem postupka pred tuženikom jasno izrazila volju da joj se rješenjem odredi pravo na naknadu za pravo puta, te smatra neprihvatljivim navod tužitelja da obveza trpljenja vezana uz EKI mora počivati na dugotrajnom neprekidnom ugovornom odnosu koji mora trajati sve dok na nekretninama u vlasništvu zainteresirane osobe postoji tužiteljeva EKI. Zbog svih razloga navedenih u osporenom rješenju smatra tužbene navode neosnovanim, te dodatno napominje da tužitelj od trenutka otkazivanja ugovora više ne plaća ugovorenu naknade za služnost. Predlaže da se tužbeni zahtjev odbije.

Zainteresirana osoba u odgovoru na tužbu predlaže da se ista odbaci jer je podnesena nakon proteka roka iz članka 24. ZUS-a, budući da je tužitelj osporeno rješenje zaprimio 3. rujna 2018., dok je tužba zaprimljena na sudu 5. listopada 2018. Podredno u cijelosti osporava sve navode iz tužbe, kao i shvaćanje tužitelja glede otkaza ugovora o služnosti, pozivajući se na mjerodavne odredbe ZEK-a za rješavanje predmetne upravne stvari, kao i odredbe Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima i Zakona o obveznim odnosima. Ističe da iako prestanak ugovora temeljem kojeg je osnovano pravo stvarne služnosti nije naveden kao poseban razlog za prestanak prava stvarne služnosti (članak 237. do članak 245. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima), neosnovan je stav tužitelja da ugovor kojim se osniva stvarna služnost ne može prestati prije nego što prestane i sama stvarna služnost čije je osnivanje bilo njegov predmet. Kako su u konkretnoj pravnoj stvari stranke u članku 4. Ugovora o osnivanju prava služnosti na javnim površinama od 29. prosinca 2010. ugovorile da se isti zaključuje na neodređeno vrijeme, navodi da je zainteresirana osoba dopisom od 16. srpnja 2018. otkazala predmetni ugovor, koji otkaz je tužitelj zaprimio 2. kolovoza 2018. što niti ne osporava, te da je time iskoristila svoje zakonsko pravo propisano odredbom članka 212. Zakona o obveznim odnosima. Napominje da kod otkaza, za razliku od raskida ugovora, nije potrebno navoditi nikakve razloge. Naglašava da predmet ovog upravnog postupka nije utvrđivanje ugovornog odnosa, osnovanosti otkaza ugovora, niti isplate ili pretplate ugovornih naknada, nego je predmet utvrđivanje infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta, dok se cjelokupna tužba odnosi na neosnovanost i razloge otkaza ugovora o služnosti, koji navodi mogu biti predmet isključivo parničnog postupka. Poziva se na presude trgovačkih sudova, koje pobliže navodi, u kojima je tužitelj odbijen sa tužbenim zahtjevom radi utvrđenja neosnovanosti otkaza, te smatra nejasnim na koji bi način upravno tijelo ili sud

trebalo o tome odlučivati, a što tužitelj u tužbi predlaže. Predlaže da Sud prije svega rješenjem odbaci tužbu radi nepravodobnosti, a podredno da tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan. Potražuje trošak upravnog spora za sastav odgovora na tužbu u iznosu od 5.000,00 uvećano za PDV tj. ukupan iznos troškova od 6.250,00 kn.

Odgovor tuženika i zainteresirane osobe na tužbu dostavljen je tužitelju sukladno članku 6. ZUS-a.

Prema podacima spisa nije sporno da je tužitelju osporeno rješenje dostavljeno 3. rujna 2018. Kako je tužitelj tužbu uputio poštom preporučeno 3. listopada 2018., tužba je odnesena u roku iz članka 24. stavka 1. ZUS-a, budući da se prema članku 25. stavku 2. ZUS-a dan predaje pošti odnosno ovlaštenom pružatelju poštanskih usluga smatra danom predaje tužbe sudu.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Rješenje tuženika doneseno je pozivom na odredbu članka 28. stavka 6. ZEK-a, kojom je propisano da upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine može od tuženika tražiti utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na općem dobru i na nekretninama iz članka 27. istog Zakona, te utvrđivanje količine i vrste takve infrastrukture i visine naknade za pravo puta.

Prema odredbi članka 27. stavka 1. ZEK-a, operatori javnih komunikacijskih mreža imaju pravo infrastrukturnog operatora na cijelom području RH, što obuhvaća i nekretnine u vlasništvu RH i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba u skladu s tim Zakonom i posebnim propisima.

Prema stanju spisa razvidno je da je u postupku pokrenutom povodom zahtjeva zainteresirane osobe od 29. prosinca 2017. tužitelj utvrđen infrastrukturnim operatorom za EKI izgrađenu na nekretninama u vlasništvu zainteresirane osobe sukladno citiranim odredbama ZEK-a, a na temelju podatka iz Elaborat za pravo puta broj 9/2018. izjave tužitelja o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora broj: 512/2018 od 22. siječnja 2018., izvoda iz poslovnih knjiga tužitelja i Tablice 1 s popisom katastarskih čestica Grada i količinama postavljene EKI na istima. Pri tome je tuženik uzeo u obzir Ugovor o osnivanju prava služnosti na javnim površinama sklopljen između zainteresirane osobe i tužitelja 29. prosinca 2010. i obavijest o otkazu tog Ugovora klasa: 363-01/16-01/0019, urbroj: 2137/01-08-02/1-18-8 od 16. srpnja 2018.

Prema navedenim podacima nije sporno da su tužitelj i zainteresirana osoba imale sklopljen Ugovor o osnivanju prava služnosti na javnim površinama, temeljem kojeg je tužitelj zainteresiranoj plaćao naknadu za korištenje javnih površina na kojima je imao položenu EKI. Kako je međutim zainteresirana osoba Ugovor o služnosti otkazala izjavom od 16. srpnja 2018., koju je tužitelj zaprimio 2. kolovoza 2018., navodi tužitelja prema kojima sklopljeni ugovor o pravu služnosti i dalje egzistira nisu osnovani. Naime, u konkretnom slučaju radi o se o postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta po zahtjevu upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine, a u kojem postupku se utvrđuje i obveza infrastrukturnom operatoru na plaćanje naknade za pravo puta, a ne o postupku kakav ima u vidu odredba članka 8. stavka 4. Pravilnika, na koju se tužitelj poziva, a prema kojoj obveza plaćanja naknade za pravo puta prestaje ako na nekretnini postoji neko drugo pravo temeljem kojeg infrastrukturni operator plaća naknadu za korištenje općeg dobra ili nekretnine. Dakle, postojanje ugovora je uvjet za prestanak obveze plaćanja utvrđene naknade za pravo puta, o čemu se ovdje ne radi. Prema ocjeni ovoga Suda, a koje pravno shvaćanje je izraženo u nizu odluka (primjerice poslovni broj: UsII-232/18, UsII-242/18, UsII-188/19, UsII-338/19 i dr.) u postupku utvrđivanje obveze plaćanja naknade za pravo puta, u okolnostima konkretnog slučaja, sama izjava o otkazu ugovora predstavlja dokaz o

nepostojanju drugog prava na nekretnini u smislu zapreke za utvrđivanje naknade o pravu puta u ovom postupku. Budući da spisu predmeta prileži dokaz o otkazu navedenog ugovora, navodi tužitelja izneseni u tužbi nisu od utjecaja na drugačije rješenje predmetne stvari, a eventualni spor među ugovornim stranama nadležan je rješavati sud opće nadležnosti.

Stoga je tuženik pravilno početak obveze tužitelja na plaćanje naknade za pravo puta odredio od 10. kolovoza 2018., nakon isteka otkaznog roka od primitka obavijesti o otkazu odnosno od trenutka kada stranke više nemaju ugovorom uređene odnose, s time da od otkazivanja ugovora tužitelj više nije u obvezi plaćati ugovorenu naknadu za služnost, kako to i tuženik osnovano navodi u odgovoru na tužbu.

Kako prema ocjeni ovoga Suda ne postoje razlozi zbog kojih se rješenje tužbom osporava niti su navodi tužbe od utjecaja na drugačije rješenje predmetne upravne stvari, na temelju članka 57. stavka 1. ZUS-a odlučeno je kao u točki I. izreke.

Odluka o naknadi troškova spora iz točke II. izreke donesena je na temelju članka 79. stavka 2. i 4. ZUS-a, tako da je zainteresiranoj osobi priznat trošak sastava odgovora na tužbu po opunomoćeniku uvećan za PDV-e u ukupnom iznosu od 3.125,00 kn temeljem Tbr. 23.1, Tbr. 42 i Tbr. 50 Tarife o nagradama i nagradi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine", broj: 142/12., 103/14., 114/14. i 107/15.), dok je u preostalom iznosu zahtjev odbijen kao neosnovan budući da se prema stavku 2. članka 79. ZUS-a vrijednost predmeta spora smatra neprocjenjivom.

Odluka o objavi presude utemeljena je na odredbi članku 14. stavku 8. ZEK-a (točka III. izreke).

U Zagrebu 5. veljače 2020.

Predsjednica vijeća
Gordana Marušić-Babić, v.r.

Za točnost otpravka - ovlašteni službenik

Tanja Nemčić

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA
ZA MREŽNE DJELATNOSTI

Primljeno:	15.4.2020. 8:48:34	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
034-07/18-01/137	376-08	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
437-20-3		0

